

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2021 року № 1433» (далі – проект постанови) разом з додатками, подані листом Міністерства економіки України (далі – Мінекономіки) від 28.05.2022 № 3801-02/30382-03.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону про регуляторну політику, ДРС

встановила:

проектом постанови пропонується внести зміни у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2021 року № 1433 «Про затвердження переліку видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках» (далі – постанова № 1433) у частині доповнення переліку видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках, а саме: деревина (лісоматеріали), нафта сира, газовий конденсат, скраплений газ.

Повідомляємо, що відповідний проект постанови № 1433, поданий листом Мінекономіки від 20.12.2021 № 3811-02/59825-03, свого часу був предметом розгляду ДРС. Зокрема, ДРС листом від 04.01.2022 № 6/0/20-22 було надано висновок, що проект зазначеної постанови є регуляторним актом, а його прийняття потребує реалізації процедур, передбачених Законом про регуляторну політику.

Проте, 30 грудня 2021 року з порушенням вимог статті 21 Закону про регуляторну політику, зокрема у частині неподання регуляторного акта на погодження до ДРС, Кабінетом Міністрів України було ухвалено постанову № 1433.

Також звертаємо увагу на те, що стаття 7 Закону про регуляторну політику встановлює вимоги щодо затвердження регуляторним органом плану

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 215 від 30.06.2022

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 4FD4BFDE9E1BAF3A0400000088690000DF390100

Дійсний: з 14.06.2022 19:27:10 по 14.06.2023 19:27:10

діяльності з підготовки ним проектів регуляторних актів, який повинен містити визначення видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

Також, передбачено внесення змін до плану у випадку, якщо регуляторний орган готує проект регуляторного акта, який у свою чергу, не було внесено до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів.

Проте, ні в наказі Міністерства економіки України від 13 грудня 2021 року № 1061 «Про затвердження плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів у сфері господарської діяльності на 2022 рік», ні в доповненні до Плану з підготовки проектів регуляторних актів на 2022 рік, яке було затверджене 19 квітня 2022 року, не передбачено планування діяльності з розробки проекту постанови.

Вищезазначене свідчить про порушення одного з ключових принципів, на яких базується державна регуляторна політика, а саме принципу передбачуваності - послідовності регуляторної діяльності, відповідності її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що надає можливість суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності.

Разом з тим, ДРС підтримує пропозицію щодо доцільності закріплення на законодавчому рівні можливості реалізації виключно на організованих товарних ринках такої продукції, як нафти сирової, газового конденсату, скрапленого газу, що відповідатиме положенням статті 4-1 Закону України «Про нафту і газ».

Також, враховуючи стратегічну важливість лісогосподарської галузі, ДРС в цілому підтримує доповнення вищезазначеного переліку такою продукцією, як деревина (лісоматеріали).

Проте необхідно зазначити, що з набранням чинності 01 липня 2021 року Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та Законом України «Про товарні біржі» відносини, що виникають на організованих товарних ринках, зокрема з реалізації необробленої деревини, зазначають значних змін.

На виконання цієї вимоги з метою створення правових, економічних та організаційних засад функціонування ринку деревини у Верховній Раді України були зареєстровані законопроекти «Про ринок деревини» (реєстр. № 4197 від 07.10.2020) та «Про ринок деревини» (реєстр. № 4197-1 від 26.10.2020).

Однак, останні досі не були прийняті, а тому внесення змін у додаток до постанови № 1433 у частині доповнення переліку такою продукцією, як деревина (лісоматеріали), не вбачається можливим.

Враховуючи, що постанова № 1433 на даний час є предметом судового оскарження, за позицією ДРС, доцільно розглянути питання щодо винесення в окремий проект регуляторного акта положень, які стосуються реалізації виключно на організованих товарних ринках такої продукції, як нафти сирової,

газового конденсату, скрапленого газу, а після прийняття одного з перелічених вище законопроектів, доповнити вказаний перелік деревиною (лісоматеріалами).

Разом з тим, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом про регуляторну політику, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону про регуляторну політику, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову у погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, АРВ.

Відповідно до статті 1 Закону про регуляторну політику АРВ – це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Натомість розробником проекту постанови АРВ підготовлений формально, без наявності всієї необхідної інформації, передбаченої Законом про регуляторну політику та Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 № 308 (далі – Методика), що у свою чергу, не доводить відповідність проекту постанови принципам державної регуляторної політики.

При підготовці III розділу «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей» розробник проекту регуляторного акта повинен навести опис усіх можливих альтернативних способів досягнення встановлених цілей з короткою характеристикою переваг та недоліків кожного. У цьому розділі АРВ також необхідно визначити вид впливу регулювання на основні групи, тобто які вигоди отримують або які витрати понесуть держава, суб'єкти господарювання та громадяни.

Натомість розробник проекту регуляторного акта у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів держави», «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» чітко не аргументує причини відмови від застосування такої альтернативи як «збереження існуючого стану», що ставить під сумнів існування проблеми взагалі. Тобто збереження ситуації, яка існує на цей час, не матиме для держави та громадян жодних позитивних чи негативних наслідків. Проте на початку підготовки АРВ при визначенні проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, розробником було визначено основні групи, на які впливає ця проблема, серед яких наявна як держава, так і громадяни.

Крім того, на початку підготовки АРВ при визначенні проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, розробником було визначено основні групи, на які впливає ця проблема, серед яких наявні

суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва. Проте, у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розробником не наведено жодних аналітичних даних та/або розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають внаслідок впровадження проекту постанови.

Окремо потрібно виділити Тест малого підприємництва (М-Тест), як складову АРВ, який проводиться у випадку, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких впливає проблема, перевищує 10%. Разом з тим, неузгодженість попередніх розділів унеможливорює надання об'єктивної оцінки тому, чи потрібно проводити М-Тест лише на підставі віднесення розробником суб'єктів малого підприємництва до основних груп, на які впливає існуюча проблема.

Враховуючи наведене, вбачається неможливим зрозуміти, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, яка потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним та економічно доцільним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, що є порушенням принципу ефективності, який полягає у забезпеченні досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У V розділі «Механізм та заходи, що пропонуються для розв'язання проблеми» АРВ розробник проекту регуляторного акта повинен: 1) навести опис механізмів дії запропонованого регуляторного акта, які безпосередньо мають призвести до розв'язання вказаної у першому розділі АРВ проблеми; 2) описати організаційні заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта.

Однак, розробник проекту регуляторного акта обмежився формальним описом організаційних заходів замість того, щоб описати, яким чином будуть діяти норми регуляторного акта та що повинні зробити для цього органи влади.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не здійснені розрахунки витрат на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатками 2-3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат держави.

При підготовці VIII Розділу «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» наводиться перелік показників результативності відповідного регуляторного акта, які в подальшому стануть основою для

відстеження результативності такого регуляторного акта. Саме за допомогою показників результативності можна визначити, чи досягає регуляторний акт мети, заради якої його було прийнято.

Проте в АРВ не зазначені основні та додаткові показники результативності у кількості, яка передбачена вимогами Методики.

За результатами розгляду положень проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, зокрема доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості та передбачуваності та статті 8 Закону про регуляторну політику у частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Враховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити у погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2021 року № 1433».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР